

Daphne du Maurier

Jamaica
võõrastemaja

Inglise keelest tõlkinud Riina Jesmin

4

Joss Merlyn oli kodunt ära peaaegu nädala ja selle ajaga õppis Mary mõnevõrra paikkonda tundma.

Baaris teda ei vajatud, sest seal ei käinud kedagi, kui peremees kodunt ära oli, ja kui Mary oli tädi majapidamistöodes ja köögis aidanud, oli ta vaba minema, kuhu süda kutsus. Patience Merlyn polnud jalgsikõndija; tal polnud mingit tahtmist võrastemajatagusest kanaaedikust kaugemale minna ja tal polnud suunataju ollagi. Tal oli ähmane aim kaljuküngaste nimedest, sest ta oli kuulnud oma abikaasat neid mainivat, aga kus need olid ja kuidas neid leida, seda ta ei teadnud. Niisiis hakkas Mary keskpäeval üksi minema, tejuhiks vaid päike ja sügavalt juurdunud terve mõistus, mis oli tema kui maanaise loomulik pärand.

Rabad olid veelgi metsikumad, kui ta oli alguses arvanud. Otsekui tohutu kõrb laiusid need idast läände, siin-seal pinda kirjamas rajad ja silmapiiri lõhkumas suured mäed.

Kus oli nende viimane piir, ei osanud Mary öelda, kui mitte arvestada, et kord, kui ta oli kõige kõrgemale Jamaica-tagusele kaljukünkale roninud, silmas ta mere hõbedast helki. Ometi oli see vaikne trööstitu maa, ääretu suur ja inimkäest puutumata; kõrgetel kaljuküngastel moodustasid üksteise vastu nõjatuvad kiviplaadid kummalisi kujusid ja vorme – otsekui massiivsed tunnimehed, kes olid seal seisnud sest-peale, kui jumala käsi nad kujundas.

Mõned meenutasid kujult hiiglasuuri mööbliesemeid: peletislikke toole ja vändunud laudu; ja mõnikord lebasid väiksemad murenevad kivid künkatipul nagu hiiglane, kelle üüratu lamav kogu kanarbikku ja

koredat tutilist rohtu tumestas. Oli kõrgeid kive, mis seisis otsa peal ning hoidsid pentsikul ja imetabasel kombel tasakaalu, nagu kallutaksid end vastu tuult, ja oli lamedaid altarikive, mille sile ja häilitud nägu vaatas üles taeva poole, oodates ohvrit, mida ei toodudki. Kõrgetel kaljuküngastel elasid metsikud lambad ning oli ka kaarnaid ja hiireviuisid; künkad olid koduks kõigile üksildastele olevustele.

Mustad veised sõid all rabas rohtu, ettevaatlikud jalad kindlale pinnale astumas, ning vältisid tänu kaasasündinud tarkusele ahvatlevat tutilist rohtu, mis polnud üldsegi rohi, vaid vesine soo, mis ohkis ja sosiskles. Kui tuul küngastel puhus, vilistas see nukralt graniidilõhedes ja vabises mõnikord nagu valudes inimene.

Kummalised tuuled puhusid eikusagilt; need hiilisid mööda rohu pinda, ja rohi värises; need hingasid väikestele vihmadeleikudele õõnsates kivides, ja loigud virdasid. Mõnikord tuul karjus ja nuttis – ja karje kajas lõhedest vastu – ja oigas, ja soikus taas. Kaljuküngastel valitses vaikus, mis kuulus teise ajastusse; ajastusse, mis oli möödunud ja hääbunud, nagu poleks seda kunagi olnudki, ajastusse, kui inimesi ei olnud, kuid künkaid tallasid paganate jalad. Ja õhk oli liikumatu ning tulvil kummalisemat, vanemat rahu, mis ei olnud Jumala rahu.

Rabas kõndides, kaljuküngastele ronides ning madalates lohkudes lätete ja ojade ääres puhates mõtles Mary Yellan Joss Merlynile ja sellele, milline pidi olema tema poisipõlv, kuidas oli ta kasvanud kõveraks nagu kidur ubapõõsas ja kuidas oli põhjatuul tema noorusvärskuse ära puhunud.

Ühel päeval läks Mary üle East Moori, suunas, millele mees oli esimesel õhtul osutanud, ning kui ta oli veidi maad kõndinud ja seisis üksi kriidikõrgustiku seljandikul, mida ümbritses igast küljest kõle rabamaa, nägi ta, et maapind laskub sügava reetliku sooni, millest oja vulisedes ja lauldes läbi voolab. Ja kaugemal soo taga kõrgus oma suuri sõrmi taevasse suunates kaljuküngas nagu lõhkinge käsi, mis kerkis otse rabast; selle pind oli graniidist vormitud, otsekui sellest välja raiutud, ja nõlv oli mürkhall.

Niisiis oli see Kilmar Tor; ja kusagil selle tihke kivimassi keskel, kus seljakud päikese varjasid, sündis Joss Merlyn ja elas praegugi tema

vend. Selle all soos oli uppunud Matthew Merlyn. Oma kujutluses nägi Mary teda laulukest vilistades suurte sammudega üle kõrgmaa astumas, ojavulin kõrvus, ja millegipärast tabas õhtu teda enne, kui ta seda märkas, ja tema samm takerdus, kui ta teel tagasi keeras. Oma kujutluses nägi Mary teda seisatamas, hetkeks mõtlema jäämas ja tasa vandumas, ning siis sukeldus mees õlgu kehitades uttu, sest oli enesekindluse tagasi saanud; aga enne, kui ta jõudis viitki sammu astuda, tundis ta, kuidas maapind tema jalge all vetrub, ta komistas ja kukkus, ja ühtäkki oli ta põlvini rohus ja mudas. Ta sirutas käe rohututi järele, aga see vajus tema raskuse all. Ta rapsis jalgadega, aga need ei kuuletunud. Ta rapsis veel korra, ja üks jalg sai vabaks, kui ta aga hulljulgelt ja paanikast haaratuna edasi tormas, astus ta veelgi sügavamasse vette, ja nüüd rabeles ta lootusetult, rohtu kätega tagudes. Mary kuulis teda õudusest kriiskamas, ja koovitaja tõusis tema ees soost lendu, lehvitas tiibu ja tõi kuuldavale oma leinalise hüüde. Kui koovitaja oli silmist kadunud, maaseljaku taha lennanud, jäi soo taas liikumatuks; vaid mõni rohukõrs väreles tuules, ja sugenes vaikus.

Mary pööras Kilmarile selja, hakkas kanarbiku ja kivide keskel komistades üle raba jooksmas ega peatunud enne, kui soo oli künka taha vajunud ja kaljurüngas ise varjatud. Ta oli tulnud kaugemale, kui oli kavatsenud, ja kodutee oli pikk. Näis, et möödus terve igavik, enne kui viimane künkas oli võidetud ja selja taha jäetud ning tema ees lookleva tee kohal kerkisid Jamaica võõrastemaja kõrged korstnad. Üle hoovi sammudes märkas ta masendatult, et talliuks on lahti ja hobune sees. Joss Merlyn oli koju tulnud.

Mary avas ukse nii tasa kui võimalik, kuid see nüüistas kiviplaate ja krigises rahulolematult. Heli kõlas tühjas koridoris ja otsemaid ilmus peremees pead laetala all kumarasse lastes maja tagaosast nähtavale. Tal olid varrukad küünarnukkideni üles kääritud, käes klaas ja riidetükk. Näis, et ta on väga heas tujus, sest ta hõikas Maryt lustakalt ja vehkis klaasiga.

„Nii,” müristas ta, „ära lange näost ära miil maad enne minu nägemist. Kas sul pole hea meel mind näha? Kas sa tundsid minust suurt puudust?”

Mary manas suure pingutusega naeratuse näole ja küsis tädimehelt, kas tema reis kulges meeldivalt. „Meeldivalt, või veel,” vastas Joss. „Asi oli rahas, ja ainult sellest ma hoolingi. Ma ei veetnud aega lossis kuninga seltsis, kui sa seda silmas pidasid.” Joss lagistas oma nalja peale naerda ning tema naine ilmus eblakalt kaasa naeratades tema selja taha.

Niipea kui mehe naer vaibus, haihtus tädi Patience'i näolt naeratus ja naasis pinev, painatud ilme, ainitine, peaaegu totakas pilk, mis mehe juuresolekul tavaliselt tema näole sügenes.

Mary nägi kohe, et üürike muredest vabanemise aeg, mida tädi oli möödunud nädala jooksul nautinud, oli lõppenud ja temast oli jälle saanud endine närviline, laastatud inimene.

Mary keeras ringi, et üles oma tuppa minna, kuid Joss hüüdis teda. „Kuule,” ütles ta, „täna õhtul pole mingit ülemisele korrusele hiilimist. Sul tuleb baaris koos onuga tööd teha. Kas sa ei tea, mis nädalapäev täna on?”

Mary seisatas, et järele mõelda. Ta hakkas ajataju kaotama. Kas ta oli tulnud esmaspäevase postitõllaga? Siis oli täna laupäev. Laupäeva õhtu. Otsekohe taipas ta, mida Joss Merlyn silmas pidas. Täna õhtul on Jamaica võõrastemajas seltskond.

Nad tulid ükshaaval, see rabarahvas, sammusid läbi hoovi kiirelt ja vaikselt, nagu ei tahaks, et neid nähakse. Hämaras valguses näisid nad viirastuslikud ning varjusarnased, kui seina äärt mööda hiilisid, varikatuse alla lipsasid ja baari uksele koputasid, et nad sisse lastaks. Mõnel oli kaasas latern, mille tujukas helk näis kandjale muret tekitavat, sest ta püüdis selle kuma varjata, kattes selle oma palituga. Paar meest ratsutas hoovi hobuse seljas, kelle kabjaplagin kividel teravalt vastu kajas, ja kappamine kõlas vaikselt öös kummaliselt ning sellele järgnesid hingedel haigutava talliukse kääksatus ja tasane jutupomin, kui mehed hobuseid talli viisid. Mõned olid veelgi vargsemad, ei kandnud kaasas ei tungalt ega laternat, vaid lipsasid üle hoovi, kübar kulmuldel ja palitukrae lõuani, reetes pelgalt oma liigutuste salalikkusega soovi nähtamatuks jääda. Hiilimise põhjus polnud päris selge, sest iga teel mööduv reisimees võis näha, et täna õhtul osutatakse Jamaica

võõrastemajas külalislahkust. Tavaliselt luukide ja varbadega suletud akendest voogas valgust, ja sedamööda, kuidas õhtu pimenes ja tunnid möödusid, läksid hääled valjemaks. Aeg-ajalt kostis laulu, hüüatusi ja naerurõkkeid, mis näitas, et võõrastemaja külastajad, kes olid tulnud nii vargsi, otsekuu häbenedes, olid maja katuse all hirmust üle saanud ja baaris tihedalt oma kaaslaste kõrval istudes, piip tossamas ja klaas täis, igasuguse ettevaatuse kõrvale heitnud.

Baaris seisva Joss Merlyni ümber oli kogunenud kummaline seltskond. Turvaliselt letiga eraldatud ning pudelitest ja klaasidest pooleldi varjatud Mary sai seltskonda silmitseda ise märkamatuks jäädes. Mehed istusid kaksiratsi taburettidel ja lösutasid pinkidel; nad nõjatusid vastu seina, kõssitasid laudade kõrval, ja paar meest, kelle pea ja magu olid teiste omast nõrgemad, lamasid juba siruli põrandal. Suurem osa neist olid räpased, räbalais, halvasti hoolitsetud, pulstis juuste ja murdunud küüntega; hulgused, kodutud, salakütid, pikanäpumehed, karjavargad ja mustlased. Oli üks talumees, kes oli halva majandamise ja ebaaususe tõttu talust ilma jäänud, oli ka peremehe heinakuhja põlema pannud karjus, Devonist minema kihutatud hobuseparisnik. Üks mees oli Launcestoni kingsepp, kes äritses salamahti varastatud kraamiga; see, kes lamas joobnult põrandal, oli kunagi Padstow' kuunari tüürimees, kes oli laeva randa kinni ajanud. Väikest kasvu mees, kes istus kaugemas nurgas ja näris küüsi, oli Port Isaaci kalur, ja kõmu kuulutas, et tal on kullavarud soki sisse keeratud ja oma maamaja korstnasse peidetud, aga seda, kust kuld pärit oli, ei öelnud keegi. Oli mehi, kes elasid läheduses kaljuküngaste varjus ega olnud tundnud ühtegi paika peale rabamaa, soo ja graniidi; üks mees oli tulnud ilma laternata jalgsi Roughtori tagant Crowdy Marshist ning külma rahuga üle Brown Willy kõndinud; teine oli tulnud Cheesewringist ja istus nüüd, nagu õllekruusis, saapad laual, kõrvuti Dozmaryst mööda tanumat kohale koperdanud vaese poolearulisega. Viimasel oli sünnimärk, mis kattis lillakalt lõkendades tema näo kogu pikkuses, ja ta näppis seda ühtevalu ning pungitas põske, nii et Maryl, kes seisis tema vastas, läks hoolimata kõigist pudelitest, mis neid lahutasid, teda vaadates süda pahaks ning minestus tikkus peale; osalt jääbinud alkoholilõhna, tubakaleha ja üksteise vastu surutud pesemata

kehadel järgi haisu tõttu tundis ta, kuidas temas kerkib füüsiline vastikus, ja ta teadis, et annab sellele järele, kui veel kauaks baari jääb. Õnneks ei pidanud ta meeste seas liikuma; tema kohus oli seista baarileti taga nii varjatult kui võimalik, seejärel klaase pesta ja puhastada, nii palju kui vaja, ning neid kraanist või pudelist täita, sellal kui Joss Merlyni ise neid klientidele jagas või baarileti klapi tõstis ja ruumi astus, ühega koos naeris, teisele ropu sõna viskas, kellelegi õlale patsutas, järgmisele peaga nõksas. Pärast esimest lõbusat purset, esimest uudishimulikku pilku, õlakehitust ja itsitust ei teinud võõrastemajja kogunenud seltskond Maryst välja. Nad leppisid tema kui peremehe sugulasega, justkui Merlyni naise teenijatüdrukuga, nagu teda tutvustati, ja ehkki paar nooremat meest oleksid temaga juttu teinud ja teda tülitanud, pelgasid nad peremehe pilku, kartes, et igasugune nendepoolne familiaarsus võib teda vihastada, sest arvatavasti oli ta tüdruku Jamaicaesse toonud omaenda meelelahutuseks. Niisiis jäeti Mary tema suureks kergenduseks rahule, ehkki ta oleks sel õhtul häbi ja tülgastust tundes baarist minema läinud, kui oleks meeste vaoshoituse põhjust teadnud.

Tädi seltskonna ette ei ilmunud, ehkki Mary nägi ukse taga aeg-ajalt tema varju ja kuulis koridorist tema samme ning kord märkas ta tädi hirmunud silmi, mis läbi ukseprao sisse piilusid. Õhtu näis lõputu ja Mary igatses vabanemist. Õhk oli suitsust ja hingeaurust nii paks, et ruumi teist otsa oli raske näha, ning meeste näod, mis Mary kurnatud vidukil silmade ees terendasid, olid vormitud ja moonutatud: ainult juuksed ja hambad, suud keha kohta liiga suured, ning need, kes olid end täis kaaninud ega suutnud enam juua, lebasid pinkidel või põrandal nagu surnud, käed näo ees.

Need, kes olid veel sedavõrd kained, et jaksasid seista, olid kogunenud Redruthist pärit räpase väikese kaabaka ümber, kes oli end koosviibimisel teravmeelitsejana maksma pannud. Kaevandus, kus mees oli töötanud, oli nüüd varemeis ja ta rändas ringi kui katlapaikaja, harjusk, kotimees, ning selle tõttu oli tal varutud terve joru jälke laule, mis olid ilmselt kogutud musta maa sisikonnast, kuhu ta oli end kord matnud, ja nende pärlitega pakkus ta nüüd Jamaica võõrastemajja seltskonnale meelelahutust.

Naer, mis tema teravmeelsusi tervitas, pani lausa katuse värisema; kõige tipuks oli muidugi peremehe enda mõirgamine ja Mary meelest oli midagi kohutavat selles inetus kriiskavas naerus, milles kummalisel kombel puudus igasugune lust ning mis kajas pimedates kivikoridorides ja ülemise korruse tühjades tubades otsekui piinatud olevuse hääl. Harjusk õrritas õnnetut Dozmary idioti, kes oli märjukesest hullunud ja ei suutnud end ohjeldada ega tõusta põrandalt, kus ta kükitas nagu loom. Ta tõsteti lauale, harjusk sundis teda rahvasumma pöörase naeru saatel oma laulude sõnu koos liigutustega kordama ja vaene loom, erutatud aplausist, mis teda tervitas, hüples laual üles-alla, hirnus rõõmsalt, näppis murtud küünega oma täpilist lillakat sünnimärki. Mary ei suutnud seda kauem taluda. Ta puudutas tädimehe õlga ja Joss pööras tema poole, nägu toa soojusest laiguline ja higist nõretav.

„Ma ei suuda seda taluda,“ ütles Mary. „Sa pead ise oma sõpru teenindama. Ma lähen üles oma tuppa.“

Mees pühkis särgivarrukaga laubalt higi ja vahtis Maryle otsa. Mary oli üllatunud, nähes, et ehkki ta oli õhtu jooksul joonud, oli Joss ise kaine, ja kuigi ta oli selle mürgeldava hullumeelse seltskonna juht, teadis ta, mida teeb. „Sul sai kõrini, mis?“ küsis ta. „Pead ennast meiesuguste jaoks pisut liiga heaks? Ma ütlen sulle üht, Mary. Sul oli baarileti taga kerge töö ja sa peaksid selle eest põlvili laskuma ja mind tänama. Kuna sa oled mu sugulane, jätsid nad su rahule, kullake, aga kui sul poleks seda au olnud – jumala pärast, sinust poleks praeguseks suurt midagi järele jäänud!“ Joss rõkkas naerda ning näpistas sõrme ja pöidla vahel valusasti tüdruku põske. „Keri siis minema,“ ütles ta, „kesköö on niikuinii lähedal ja ma ei vaja sind. Täna õhtul paned ukse lukku, Mary, ja lased rullkardina alla. Su tädi on juba tund aega voodis olnud, tekk üle pea.“

Mees tasandas häält; ta kummardus Mary kõrva juurde, haaras tal randmest ja väänas kätt selja taha, kuni tüdruk valust karjatas.

„Olgu,“ ütles mees, „see on karistuse eelmaik ja sa tead, mida oodata. Hoi suu kinni, ja ma kohtlen sind kui lambuke. Jamaica võõrastemajas ei tasu uudishimulik olla, selle pead sa meelde jätma.“ Joss ei naernud enam, vaid vahtis alla Mary poole, kulm kortsus, nagu loeks tema

mõtteid. „Sa pole loll nagu su tädi,” ütles mees pikkamisi, „see on su needus. Sul on tark väike ahvinägu ja nuuskiva ahvi vaim, ja sulle pole kerge hirmu nahka ajada. Aga seda ma sulle ütlen, Mary Yellan: ma murran su vaimu, kui sa lased sel eksiteele minna, ja ma murran ka su keha. Mine nüüd ülemisele korrusele voodisse, ja et ma sinust täna õhtul enam ei kuuleks.”

Mees pööras talle selja, võttis ikka veel kulmu kortsutades enda eest baarist klaasi, keerutas seda käes ja nühhkis pikkamisi lapiga. Küllap oli põlgus Mary pilgus Jossi ärritanud, sest hea tuju oli ta hoobilt maha jätnud ning ta viskas vihaseks klaasi käest, nii et see purunes kildudeks.

„Kiskuge sel kuradi idioodil riided seljast,” kõmistas ta, „ja saatke ta ihualasti tema ema juurde. Võib-olla jahutab novembriõhk tema lillat nägu ja ravib ta koeratempudest terveks. Meil Jamaica on temast kõrini.”

Harjusk ja tema semud röökisid röömust, viskasid õnnetu poole-arulise selili, hakkasid tal kuube seljast ja pükse jalast kiskuma, sellal kui segaduses mehike neid jõuetute kätega võmmis ja nagu lammas määgis.

Mary jooksis baarist välja ning lõi ukse oma selja taga pauguga kinni, ja kui ta logisevast trepist üles läks, käed kõrvadel, ei suutnud ta summutada naerulaginat ja pöörast laulu, mis kajatas tuuletõmbeses koridoris ning järgnes põrandapragudest sisse tungides talle tema tupp.

Teda ajas kohutavalt iiveldama ja ta viskus voodile, pea käte vahel. Alt hoovist kostis paabeli kära ja naeruröögatusi ning viskleva laterna valgusvoog saatis kiire tema aknasse. Mary tõusis ja tõmbas aknakatte alla, kuid mitte enne, kui oli näinud väriseva alasti kogu piirjooni, kes suurte jooksusammudega läbi hoovi plagas, kriisates nagu jänes, ja keda ajas taga käputäis huilgavaid pilkavaid mehi, kõige ees Joss Merlyni hiiglasuur kogu, kes vihistas pea kohal hobusepiitsa.

Siis tegi Mary, nagu tädimees oli käskinud. Ta riietus rutakalt lahti, pugus voodisse, tõmbas teki üle pea ja toppis sõrmed kõrvadesse; nüüd oli tema ainsaks mõtteks alt kostva õuduse ja pillerkaari ees kurdiks jääda; kuid isegi kinnisilmi ja nägu tihedalt vastu patja surudes nägi ta vaese idioodi lillalaigulist, vangistajate poole üles pööratud nägu ja kuulis tema karjatuse tasast kaja, kui ta komistas ja kraavi kukkus.

Mary lebas selles poolteadvuslikus olekus, mis ootab uinumise piirimail, kui möödunud päeva sündmused mõtteisse kogunevad ja segaduse sasipuntra tekitavad. Kujutluspildid ja tundmatute inimeste näod tantsisklesid tema silme ees, ja ehkki aeg-ajalt näis, nagu uitaks ta rabas, kus suur Kilmari kaljurüngas naaberkünnad kääbuslikuks tegi, tajus ta väikest valguserada, mille kuu tema magamistoa põrandale heitis, ja kuulis aknakatte püsivat tärinat. Oli kostnud hääli, ja nüüd ei kostnud ühtegi; kusagil kaugel kappas maanteel hobune ja mürisesid rattad, aga nüüd oli kõik vaikinud. Mary magas, ja siis, ootamatult, katkestas miski meelerahu, mis oli ta endasse mähkinud, ja ühtäkki oli ta ärkvel, istuli voodis, ja kuuvalgus ujutas tema näo üle.

Ta kuulatas, ei kuulnud alguses midagi muud kui omaenda südame põksumist, kuid mõne aja pärast kostis teistsugune heli, sedakorda tema toa põranda alt – heli, nagu lohistataks mööda alumise korruse koridori kiviplaate raskeid esemeid, mis vastu seinu põrkavad.

Ta tõusis voodist, läks akna juurde ja paotas veidi rullkardinat. Hoovis maja ees seisis viis veovankrit. Kolm olid kaetud, igäühe ees kaks hobust, ja kaks ülejäänut olid lahtised taluvankrid. Üks kaetud vanker seisis otse varikatuse all ja hobused aurasid.

Vankrite ümber olid kogunenud mõned mehed, kes olid varem sel õhtul baaris joonud; Launcestoni kingsepp seisis Mary akna all ja rääkis hobuseparisnikuga; Padstow' meremees oli toibunud ja patsutas ühe hobuse pead; harjusk, kes oli vaest idioti piinanud, ronis ühte lahtisesse vankrisse ja tõstis selle põhjast midagi üles. Ja hoovis oli võõraid, keda Mary polnud kunagi varem näinud. Ta nägi nende nägusid selgelt tänu kuupaistele, mille eredus näis mehi häirivat, sest üks neist osutas ülespoole ja vangutas pead, samal ajal kui tema kaaslane õlgu kehtas; teine mees, kellel oli võimukas ilme, viipas kärsitult, nagu kehtaks mehi kiirustama, ning kolm meest keerasid otsekohe ringi ja kadusid varikatuse alla ja võõrastemajja. Samal ajal lohistati endiselt raskeid esemeid ja Mary suutis sealt, kus ta seisis, hõlpsalt liikumise suunda määrata. Midagi viidi mööda koridori selle lõpus asuvasse tuppa, mille aknad olid kinni löödud ja uks lukus.

Mary hakkas aru saama. Pakid toodi veovankritega ja laaditi Jamaica võõrastemajas maha. Need pandi lukustatud tupp. Kuna hobused aurasisid, olid nad tulnud kaugel – võib-olla rannikult –, ja niipea kui vankrid olid tühjaks laaditud, sõitsid need minema, kadusid öhe niisama kiiresti ja vaikselt, nagu olid tulnud.

Hoovi kogunenud mehed töötasid kiiresti, ajaga võidu. Ühe kaetud vankri sisu ei toodud võõrastemajja, vaid tõsteti lahtisse taluvankrisse, mis seisis hoovi teises servas kaevu ääres. Pakid näisid olevat eri suuruse ja kujuga; mõned olid suured, teised väikesed ja kolmandad olid pikad õlgedesse ja paberisse mässitud rullid. Kui vanker täis sai, ronis Maryle võõras kutsar pukki ja sõitis minema.

Ülejäänud veovankrid laaditi üksikhaaval tühjaks ja pakid asetati kas lahtistele vankritele ja viidi hoovist välja või siis tassisid mehed need sisse. Kõike toimetati vaikusel. Mehed, kes olid sel ööl varem röökinud ja laulnud, olid nüüd kained ja vaiksed, küürutasid käsil oleva töö kallal. Isegi hobused näisid vaikimise vajadust mõistvat, sest nad seisisid liikumatult.

Joss Merlyn ilmus varikatuse alt nähtavale, harjusk tema kõrval. Kummalgi polnud külmast ilmast hoolimata ei kuube ega mütsi ja mõlemal olid käised küünarnukkideni üles kääritud.

„Kas see on kõik?“ küsis peremees tasa ning viimase vankri kutsar noogutas ja tõstis käe. Mehed hakkasid vankritesse ronima. Mõned neist, kes olid jalgsi võõrastemajja tulnud, läksid vankriga, säästes pikast koduteest miili või paar. Nad ei lahkunud tühjade kätega; igaühel oli mingi kandam: rihmaga õlale kinnitatud kastid, kompsud kaenla all; ja Launcestoni kingsepp polnud rebenemiseni täis topitud sadulapaunadega koormanud üksnes oma hobust, vaid võtnud üht-teist ka enda kanda, kuna tema talje oli mitu numbrit suurem, kui oli olnud saabudes.

Nõnda siis sõitsid furgoonid ja vankrid üksteise järel käginal Jamaica hoovist välja otsekui kummaline matuserongkäik: ühed pöörasid maanteele jõudes põhja ja teised lõuna poole, kuni need kõik olid kadunud ja hoovi oli seisma jäänud vaid üks mees, keda Mary polnud enne näinud, harjusk ja Jamaica võõrastemaja peremees ise.

Siis keerasid ka nemad ringi ja läksid tagasi majja ning hoov jäi tüh-
jaks. Mary kuulis, kuidas nad mööda koridori baari poole suundusid;
siis sammud vaibusid ja üks uks paugatas.

Ei kostnud ühtegi heli peale eeskoja kella kähiseva ägina ja ootamatu
vurina, mis kellalööke ette kuulutas. Kell löi täistundi – kolm – ja tiksus
siis edasi, läkastades ja õhku ahmides nagu surija, kes hingata ei saa.

Mary tuli akna juurest ära ja istus voodile. Kül m õhk puhus sisse,
tema õlgadele; ta värises ja sirutas käe salli järele.

Nüüd oli mõte magamisele võimatu. Mary oli liiga ärkvel, iga närv
oli liiga tundlik, ja ehkki vastumeelsus ja hirm tädimehe ees oli temas
tugev nagu alati, said kasvav huvi ja uudishimu sellest võitu. Nüüd
hakkas ta tädimehe ärist üht-teist aru saama. See, mille tunnistajaks
ta oli täna öösel olnud, oli suuremahuline salakaubavedu. Polnud
kahtlustki, et Jamaica võõrastemaja asukoht oli selles mõttes ideaalne,
ja küllap Joss oligi maja ainult sel eesmärgil ostnud. Kogu see jutt
poisipõlvekoju naasmisest oli muidugi jams. Võõrastemaja seisis üksi
suure maantee ääres, mis kulges põhja ning lõunasse, ja Mary sai aru,
et inimesel, kel oli organiseerimisvõimet, oli üsna hõlpus korraldada
vankritega vedu rannikult Tamari kaldale ja võõrastemajja, mis oli
peatuspaik ja ülldladu.

Paikkonnas pidi olema nuhke, et äri edukas oleks; sestap siis
Padstow' meremees, Launcestoni kingsepp, mustlased ja hulgused,
vastik väike harjusk.

Ja ometi – arvestades tädimehe iseloomu, tema energiat, hirmu,
mida tema tohutu kehajõud küllap kaaslastes tekitas –, kas oli Joss
Merlynil sellise ettevõtmise juhtimiseks vajalikku mõistust ja kavalust?
Kas tema kavandas iga liigutuse ja iga väljasõidu ning oli möödunud
nädalal ära olles teinud ettevalmistusi tänaseks tööks?

Küllap see nii oli; Mary ei näinud muud võimalust, ja ehkki tema
põlgus peremehe vastu kasvas, lubas ta endal mehe juhtimisoskusest
vastutahtsi lugu pidada.

Küllap kogu äri oli kontrollitud ja agendid nende tahumatutest
kommetest ja metsikust väljanägemisest hoolimata püüdlikult valitud,
muidu poleks iial suudetud seadusesilmadest nii kaua mööda hiilida.

Rahukohtunik, kes kahtlustas salakaubavedu, oleks kindlasti juba ammu võõrastemaja kahtlaseks pidanud, kui ta just ise agent ei olnud. Mary kortsutas kulmu, lõug käele toetatud. Kui poleks tädi Patience'it, astuks ta nüüd võõrastemajast välja, leiaks tee lähimasse linna ja annaks Joss Merlyni üles. Mees oleks peagi vanglas ja ülejäänud kelmid koos temaga, ja äril oleks lõpp. Ilma tädi Patience'ita oli siiski mõttetu seda kaaluda ja tõsiasi, et tädi oli oma abikaasale ikka veel koeralikult ustav, tegi ettevõtmise raskeks ja esialgu võimatuks.

Mary muudkui veeretas seda küsimust oma peas, ja ometi polnud ta veel kindel, et on kõigest aru saanud. Jamaica võõrastemaja oli varaste ja salaküttide pesa; ilmselt oli tema tädimees juht ning jõuk ajas ranniku ja Devoni vahel tulusat salakaubaäri. See oli selge. Kuid kas ta oli näinud vaid osa mängust ja üht-teist oli veel vaja teada saada? Talle meenus õud tädi Patience'i silmis ja sõnad, mida tädi oli sosistanud tol esimesel pärastlõunal, kui varase videviku varjud üle köögipõranda roomasid: „Jamaica võõrastemajas juhtub asju, Mary, millest ma pole iial söandanud hingata. Halbu asju. Õudseid asju. Ma ei söanda neid endalegi tunnistada.” Ja ta oli mööda treppi üles oma tuppa läinud, painatud ja kahvatu, jalgu järele lohistades nagu vana ja väsinud inimene.

Salakaubavedu oli ohtlik; see oli tulvil pettust; maa seadus keelas selle karmilt; kuid kas selles oli kurjust? Mary ei osanud otsustada. Ta vajas nõuannet, ja seda polnud kelleltki küsida. Ta oli üksi sünges ja üsna ebameeldivas maailmas ning selle parandamiseks oli vähe lootust. Olnuks ta mees, oleks ta allkorrusele läinud ja Joss Merlynit ning tema sõpru otse rünnanud. Jah, ning nendega ka võidelnud ja verd lasknud, kui tal oleks vedanud. Ja siis oleks ta tallist hobuse võtnud ja, tädi Patience pärasadulas, kihutanud taas lõunasse, sõbraliku Helfordi kaldale, hakanud Mawgani või Gweeki kandis väikestviisi talu pidama ning tädist oleks saanud tema majapidaja.

Nojah, unistamisest oli vähe kasu; praegusele olukorrale tuli silma vaadata, ja julgelt, kui Mary soovis, et sellest midagi head välja tuleks.

Siin ta oli, istus oma voodil, kahekümne kolme aastane naisterahvas, undruk seljas ja sall ümber, ainsagi relvata peale omaenda aju,

millega astuda vastu kaks korda vanemale ja kaheksa korda tugevamale meesterahvale, kes, taibates, et Mary oli aknast tänaöist stseeni jälginud, paneks talle käe kõri ümber ning teeks kergelt sõrme ja põidlagaga surudes tema küsimustele lõpu.

Siis Mary vandus; seda oli ta oma elus teinud vaid korra, kui pull teda Manaccanis taga ajas, ja siis oli see sündinud samal põhjusel nagu nüüd: et endasse julgust sisendada ja vahvust teeselda.

„Ma ei näita hirmu välja ei Joss Merlyni ega ühegi mehe ees,” ütles ta, „ja selle tõestamiseks lähen nüüd alla pimedasse koridori ja heidan neile baaris pilgu, ja kui ta mu tapab, siis on see minu enese süü.”

Ta riietus tõtakalt, tõmbas sukad jalga ning jättis kingad sinna, kus need olid, tegi siis ukse lahti ja kuulatas hetke, kuid ei kuulnud midagi peale eeskoja kella aeglase lämbuva tiksumise.

Mary hiilis koridori ja jõudis trepini. Nüüd ta teadis, et kolmas aste ülalt nagiseb, viimane aste samuti. Ta astus tasa, üks käsi käsipuul ja teine vastu seina, et oma keharaskust kergendada, ja nõnda jõudis ta sissekäigu juurde hämarasse eeskotta, mis oli tühi, kui mitte arvestada kipakat tooli ja varjudesse uppunud kapikella piirjooni. Selle kähe hingamine kõlas neiu kõrva ääres valjusti ja käis vaikuses närvidele justkui elusolend. Eeskoda oli pime nagu haud ja ehkki Mary teadis, et ta seisab seal üksi, oli üksindus ise ähvardav; pruuksimata võõrastetoa suletud uks oli vihjetest tiine.

Õhk oli kopitanud ja raske, kummalises vastuolus kiviplaatile, millest kandus Mary sukis jalgadesse külma. Kui ta kõhkles ja jätkamiseks julgust kogus, langes ühtäkki valgusviirg koridori, mis kulges eeskoja tagaküljes, ja ta kuulis hääli. Küllap oli baari uks lahti tehtud ja keegi oli välja tulnud, sest Mary kuulis, kuidas sammud kööki suundusid ja mõne minuti pärast naasid, kuid kes seal ka ei käinud, jättis baari ukse paokile, sest jutupomin jätkus ja valgusvihk jäi paigale. Maryl tekkis kiusatus jälle trepist üles oma tuppa minna ning unest turvalisust otsida, kuid samas peitus temas uudishimu deemon, keda ei saanud vaigistada, ja see osa temast viis ta läbi tagumise koridori ning sundis vaid mõni samm baariuksest eemal seina vastas maha kükitama. Nüüd olid tema käed ja laup higist niisked ja alguses ei kuulnud ta südame

valju pekslemise tõttu midagi. Uks oli nii palju lahti, et Mary nägi hingedega varustatud kõrtsiletti ning pudelite ja klaaside kogumit, ja otse ees paistis kitsas riba põrandast. Tädimehe lõhutud klaasi teravad killud lebasid ikka veel seal, kuhu need olid kukkunud, ja nende kõrval oli pruun loik õllest, mille kellegi ebakindel käsi oli maha ajanud. Mehed istusid ilmselt kaugema seina ääres pingil, sest Mary ei näinud neid; nad olid vait jäänud, ja siis kõlas ühtäkki meesterahva hää, värisev ja kõrge, võõras hää.

„Ei ja veel kord ei,” ütles mees. „Ma ütlen sulle viimast korda: mina sellest osa ei võta. Ma katkestan suhted sinuga nüüd ja igaveseks ja teen kokkuleppele lõpu. See, mida te sunnite mind sooritama, härra Merlyn, on mõrv; teist nime sellel ei ole – see on tavaline mõrv.”

Hää oli kõrge, viimane noot värises, nagu laseks kõneleja end tunnetel kaasa haarata ja oleks oma keele üle kontrolli kaotanud. Keegi – kahtlemata peremees ise – vastas vaikselt ja Mary ei saanud tema sõnadest aru, aga mehe jutu katkestas naerukõkutus, milles neiu tundis ära harjuski hääle. Selle toon oli ilmne – solvav ja jäme.

Küllap oli rääkija vihjamisi küsimuse esitanud, sest võõras kõneles jälle kärmelt enesekaitseks. „Võllas, mis?” ütles ta. „Ma olen varemgi võllaga riskinud ega karda oma kaela pärast. Ei, ma mõtlen oma südametunnistusele Kõigeväelise Jumala ees; ja ma astuksin ausas võitluses ükskõik millise mehe vastu ning kannaksin karistust, kui vaja, aga kui asi puudutab süütute inimeste tapmist, kelle seas võib olla naisi ja lapsi, siis tähendab see otse põrgusse minekut, Joss Merlyn, ja sina tead seda niisama hästi kui mina.”

Mary kuulis tooliljalgade kriipimist ja mees tõusis, kuid samal ajal raksas keegi rusikaga vastu lauda ja vandus ning Mary tädimees tõstis esimest korda häält.

„Pea hoogu, mu sõber,” ütles ta, „mitte nii kiiresti. Sa oled selles äris kaelani sees ja olgu su kuradima südametunnistus neetud! Ma ütlen sulle, et nüüd pole tagasiteed; liiga hilja; liiga hilja sulle ja meile kõigile. Ma olen sinus su härrasmehe isekuse ja puhaste kätiste tõttu algusest peale kahelnud ja jumal teab, et mul oli õigus. Harry, pane see uks riivi ja varb ette.”

Ühtäkki kostsid rüseluse helid ja karje ning kellegi kukkumise mütsatus, ja samal hetkel prantsatas laud põrandale ja hoovi viiv uks löödi pauguga kinni. Harjusk naeris jälle, vastikult ja rõvedalt, ning hakkas ühte oma laulukest vilistama. „Kas me kōditame teda nagu Totu-Sami?” küsis ta poole viisi pealt vilistamist katkestades. „Ilma peente rõivasteta on tal tilluke keha. Mulle kuluksid ka tema kett ja uur ära; minusugustel vaestel rändkaupmeestel pole kellade ostmiseks raha. Kōdita teda piitsaga, Joss, ja vaatame, mis värvi tema nahk on.”

„Pea suu, Harry, ja tee, mis kästud,” vastas peremees. „Seisa ukse juures, kus sa oled, ja suska noaga, kui ta püüab sinust mööda minna. Vaata nüüd siia, härra advokaat või kes sa seal Truro linnas oledki, täna õhtul tegid sa ennast lolliks, aga mind sa lolliks ei tee. Sa tahaksid sellest uksest välja astuda, eks ole, oma hobuse selga istuda ja ära Bodminisse ratsutada? Jah, ja kella üheksaks hommikul oleksid maa kõik rahukohtunikud Jamaica võõrastemajas ja rügement sõdureid pealekauba. See on su peen plaan, mis?”

Mary kuulis võõra rasket hingamist ja küllap ta oli rüseluses viga saanud, sest kui ta suu lahti tegi, oli jutt katkendlik ja kramplik, nagu oleks tal valus. „Tee oma saatana tööd, kui sa just pead,” pomises mees. „Mina ei saa sind takistada ja ma annan oma sõna, et ei kaeba sinu peale. Kuid sinuga kampa ma ei löö, ja see on mu viimane sõna teile mõlemale.”

Sugenes vaikus, ja siis tegi Joss Merlyn jälle suu lahti. „Vaata ette,” ütles ta tasa. „Ma kuulsin kord ühte teist meest sedasama ütlevat, ja viis minutit hiljem kõndis ta õhus. Kõie otsas, mu sõber, ja tema suurel varbal jäi põrandast pool tolli puudu. Ma küsisin temalt, kas talle meeldib maapinnale nii lähedal olla, aga ta ei vastanud. Kõis surus tal keele suust välja ning ta hammustas selle puhtalt pooleks. Pärast öeldi, et suremine võttis tal seitse ja kolmveerand minutit aega.”

Ukse taga koridoris tundis Mary, kuidas tema kael ja laup higist kleepuma hakkasid, ning käed-jalad olid ühtäkki rasked, otsekui tina täis. Väikesed mustad täpid hubisesid tema silme ees ja kasvava õudusega taipas Mary, et ilmselt ta minestab.

Tal mölkus meeles üksainus mõte: leida kobamisi tagasitee inimtühja eeskotta ning jõuda kella varjuni; mis ka ei juhtuks, ei tohi ta siin maha kukkuda ja lasta end leida. Mary taandus valgusviirust ja kobas seinale. Tema põlved värisesid nüüd ja ta teadis, et need võivad iga minut nõrgaks minna. Tema sisemusest kerkis juba iiveldus ja pea käis ringi.

Tädimehe hääl kõlas väga kaugelt, nagu räägiks ta, käed suu ees. „Jäta mind temaga kahekesi, Harry,” ütles ta, „täna öösel pole sul Jamaicas enam tööd. Võta tema hobune ja kapp minema ning lase loom teisel pool Camelfordi lahti. Ma ajan selle asja ise korda.”

Kuidagi leidis Mary tee eeskotta ja vaevalt teades, mida ta teeb, vajutas ta võõrastetoa ukse linki ja koperdas sisse. Siis vajus ta põrandale maha, pea põlvede vahel.

Küllap ta minestas otsekohe paariks minutiks, sest täpid tema silme ees koondusid üheks suureks hirmsaks tervikuks ja kogu maailm läks mustaks; kuid asend, milles ta oli kukkunud, tõi ta teadvusele kiiremini kui miski muu; hetke pärast tõusis ta küünarnuki najal istukile ja kuulas hobusekapjade plaginat hoovis. Ta kuulis kedagi looma sõimamas, et too paigal seisaks – see oli harjusk Harry –, siis hüppas mees ilmselt sadulasse ja surus kannad hobuse külgedesse, sest kabjaplagin eemaldus, jõudis hoovist välja, kadus mööda maanteed kaugusse ja hääbus künkanõlva all. Tädimees oli nüüd koos oma ohvriga baaris kahekesi ja Mary juurdles, kas ta suudaks leida lähima eluaseme Dozmary teel ja abi kutsuda. See tähendas paari-kolme miili pikkust kõndimist mööda rabarada, enne kui ta jõuab esimese karjuseonnini, ja kusagil selsamal rajal oli vaene idioodist poiss tol õhtul varem kukkunud ning halises võib-olla praegugi kraavikaldal ja tegi nägusid.

Mary ei teadnud majakese asukatest midagi; võib-olla kuulusid need tädimehe kampa, ja sel juhul jookseks ta otseteed lõksu. Ülemisel korrusel voodis lebavast tädi Patience'ist polnud tal vähimatki kasu, pigem oli ta koormaks. Olukord oli lootusetu ja paistis, et võõral, kes ta ka polnud, ei ole vähimatki pääsu, kui ta just ise Joss Merlyniga mingile kokkuleppele ei jõua. Kui tal vähegi kavalust on, võib ta tädimehest jagu saada; nüüd, kus harjusk oli läinud, olid nad arvulises

mõttes võrdsed, ehkki tädimehe kehajõud rääkis kõvasti tema kasuks. Maryt tabas meeleheide. Oleks vaid kusagil püss või nuga, siis saaks ta tädimeest haavata või ta vähemasti relvituks teha niikauaks, kui õnnetu mees baarist põgeneb.

Nüüd ei hoolinud neiu enam omaenda turvalisusest; niikuinii oli vaid aja küsimus, millal ta avastatakse, ja tühjas võõrastetoas kükitamisel polnud erilist mõtet. Minestushoog oli olnud ajutine ja Mary põlgas ennast oma nõrkuse pärast. Ta tõsis pörandalt, aetas mõlemad käed lingile, et see vaiksemalt avaneks, ja paotas ust mõne tolli jagu. Eeskojast ei kostnud muud heli peale kella tiksumise ja valgusviirg oli tagumisest koridorist kadunud. Küllap oli baari uks kinni. Võib-olla võitles võõras sel hetkel oma elu eest, ahmis Joss Merlyni suurte kämmalde haardes õhku, kui teda baari kivipörandal siia-sinna väntutati. Mary ei kuulnud ometi midagi; mida selle kinnise ukse taga ka ei toimetatud, sündis see vaikus.

Mary oli valmis taas eeskotta astuma ja trepist mööda kaugemasse koridori hiilima, kui ülalt kostev heli ta seisatama ja pead tõstma sundis. See oli pörandalaua nagin. Hetkeks valitses vaikus, ja siis kostis see taas: vaiksed pehmed sammud ülemisel korrusel. Tädi Patience magas maja teises otsas kaugema koridori äärses toas ja Mary ise oli kuulnud, kuidas harjusk Harry kümme minutit tagasi hobusega minema kappas. Ta teadis, et tädimees on võõraga baaris, ja keegi polnud trepist üles läinud pärast seda, kui Mary alla tuli. Nii, pörandalaua nagises jälle ja tasased sammud kostsid taas. Keegi oli ülemisel korrusel tühjas külalistetoas.

Mary süda hakkas jälle rinnus peksma ja hingamine kiirenes. Kes iganes ülal ka ei redutanud, oli seal küllap olnud mitu tundi. Ilmselt oli ta varasest õhtupoolikust peale varitsenud, seisnud ukse taga, kui Mary magama läks. Kui mees oleks hiljem tuppa läinud, oleks Mary trepil tema samme kuulnud. Võib-olla oli redutaja aknast veovankrite saabumist jälginud nagu Mary ning näinud, kuidas idioodist poiss kisendades mööda teed Dozmary poole plagas. Maryt oli mehest lahutanud õhuke vahesein ja küllap oli varitseja kuulnud igat tema liigutust: voodile vajumist ja hiljem riietumist ning ukse avamist.

Sestap tahtis ta küllap peitu jääda, muidu oleks ta astunud mademele samal ajal kui Mary; kui ta oleks kuulunud baari seltskonda, oleks ta kindlasti Maryga juttu teinud; ta oleks tüdruku tegemiste järele pärinud. Kes oli ta sisse lasknud? Millal ta võis tuppa minna? Küllap ta oli sinna peitu läinud, et salakaubavedajad teda ei näeks. Niisiis polnud ta üks nende seast; ta oli Mary tädimehe vaenlane. Sammud olid nüüd vaikinud ja ehkki Mary hoidis hinge kinni ja kuulatas pinevalt, ei kuulnud ta midagi. Ta polnud siiski eksinud, selles oli ta kindel. Keegi – võib-olla liitlane – varjas end tema kõrval külalistetoas ja võis aidata tal baaris olevat võõrast päästa. Mary jalg oli juba alumisel trepiastmel, kui tagumisest koridorist paiskus taas välja valguskiir ja ta kuulis, kuidas baari uks lahti löödi. Tädimees tuli eeskoja poole. Maryl polnud aega trepist üles minna, enne kui mees ümber nurga keerab, sestap oli ta sunnitud kiiresti tagasi võõrastetuppa pagema ja seisma, käsi vastu ust. Eeskoja pimeduses ei võinud tädimees näha, et uks pole riivis.

Erutusest ja hirmust värisedes ootas Mary võõrastetoas ja kuulis, kuidas peremees läbi eeskoja ning trepist üles mademele läheb. Jossi sammud peatusid Mary pea kohal külalistettoa ukse taga ja ta ootas paar minutit, nagu kuuleks temagi mingit võõrast heli. Siis koputas ta kaks korda väga vaikselt uksele.

Taas nagises põrandalaud, keegi sammus läbi toa ja tegi ukse lahti. Mary süda vajus saapasäärde ja esialgne meelega naasis. See ei saanud siiski olla tädimehe vaenlane. Võib-olla oli Joss Merlyn ise ta sisse lasknud varasel õhtupoolikul, kui Mary ja tädi Patience seltskonna saabumiseks baari valmis seadsid, ja mees oli seal varitsenud, kuni kõik teised olid lahkunud. See oli peremehe isiklik sõber, kellel polnud vähimatki tahtmist tema õhtusesse ärisse sekkuda ja kes ei näidanud end isegi peremehe naisele.

Tädimees oli kogu aeg teadnud, et ta seal on, ja sellepärast ta oligi harjuski minema saatnud. Ta ei tahtnud, et harjusk tema sõpra näeks. Mary tänas Jumalat, et ta polnud trepist üles läinud ja uksele koputanud.

Mis siis, kui nad lähevad tema tuppa vaatama, kas ta on seal ja magab? Tal polnud erilist pääsemislootust, kui tema puudumine kord

avastatakse. Ta heitis pilgu selja taha aknasse. See oli kinni ja sel oli varb ees. Pääseteed ei olnud. Nüüd tulid mehed trepist alla; nad seisatasid viivuks võõrastetoa ukse taga. Hetkeks arvas Mary, et nad astuvad sisse. Nad olid talle nii lähedal, et ta oleks võinud läbi ukseprao tädimehe õlga puudutada. Tädimees hakkas nüüd rääkima ja tema sosin kostis otse Mary kõrva sisse.

„Seda pead sina ütleva,” sosistas ta, „nüüd on see sinu, mitte minu otsustada. Ma teen seda, või teeme seda koos. Sina pead oma sõna ütleva.”

Ukse varjus, nagu ta oli, ei näinud ega kuulnud Mary tädimehe uut kaaslast ega teadnud, millise liigutuse too vastuseks tegi või kuidas märku andis. Mehed ei jäänud võõrastetoa ukse taha, vaid keerasid eeskojas kaugema koridori poole ja sealt edasi baari.

Siis pandi uks kinni ja ta ei kuulnud neid enam.

Tema esimene aje oli eesuks lahti teha ja teele ning meestest kaugemale joosta; kuid järele mõelnud, taipas ta, et sellega ei võidaks ta midagi; sest niipalju kui tema teadis, võis väljas olla teisi mehi – võib-olla harjusk ja ülejäänud mehed –, kes teatud vahemaa tagant maantee ääres seisid, et pahandusi ära hoida.

Näis, et see uus mees, kes oli terve õhtu ülemise korruse toas redutanud, polnud siiski kuulnud, kuidas Mary oma magamistoast lahkus; kui oleks, siis oleks ta nüüd juba tädimehele sellest teada andnud ja nad otsiksid teda; kui just mehed Maryle käega ei löönud, kuna ta oli asjade üldises käigus tähtsusetu. Baari jäänud mees oli nende esimene mure; Maryga võis tegelda hiljem.

Küllap Mary seisis mingit heli või märguannet oodates oma kümme-kond minutit või rohkem, kuid kõik oli vaikne. Ainult eeskoja kell tiksus aeglaselt kähisedes ja sündmustele kurdiks jäädes – aja ning ükskõiksuse võrdkuju. Kord tundus Maryle, et ta kuulis karjet, kuid see häabus ja kadus hetkega ning oli sedavõrd nõrk ja kauge, et võis olla tema kujutlusvõime sünnitatud kummaline meelepete, mille oli esile kutsunud kõik see, mida ta oli pärast keskööd näinud.

Siis läks Mary eeskotta ja läbi pimedade koridori. Baariukse äärelaistu alt ei paistnud ainustki valguseriba. Küllap küünlad olid kustutatud. Kas

kõik kolm meest istusid baaris pimeduses? Mary vaimusilmas sünnitasid nad inetu pildi: vaikne võigas rühm, keda valitses eesmärk, millest ta aru ei saanud, kuid valguse kustutamine tegi vaikuse lausa tapvaks.

Mary riskis minna ukseni ja surus kõrva vastu tahvlit. Ei kostnud ainustki häält, ka mitte ilmselget vihjet elusatele, hingavatele inimestele. Vana kolkunud alkoholilõhn, mis oli kogu õhtu koridoris püsinud, oli lahtunud ja lukuaugust voogas sisse õhuvool. Mary andis järele äkili-sele ohjeldamatule ajele, vajutas lingile, tegi ukse lahti ja astus ruumi.

Seal polnud kedagi. Hoovipoolne uks oli lahti ja tuba täis värsket novembriõhku. Just see oli põhjustanud tuuletõmbuse koridoris. Pingid olid tühjad ja laud, mis oli esimeses kähmluses maha prantsatanud, oli ikka veel põrandal, kolm jalga taeva poole.

Mehed olid siiski kadunud; küllap olid nad köögi juures vasakule pööranud ja otse rabasse sammunud, sest Mary oleks kuulnud, kui nad oleksid üle tee läinud. Õhk tundus tema näol külm ja meeldiv ning nüüd, kus tädimees ja võõrad olid lahkunud, näis ruum taas ohutu ja ebaisikuline. Õud oli möödas.

Viimane väike kuuvalguse kiir heitis põrandale valge sõõri ja sõõri sugenes must kämp otsekui sõrm. See oli vari. Mary vaatas üles lakke ja nägi, et laetala konksust oli läbi tõmmatud köis. Köieots oli see, mis valgesse sõõri kämbu joonistas, ning see kõlkus avatud uksest voogavas tuuletõmbuses edasi-tagasi.